

Krajowa Administracja
Skarbowa

Katowice, dnia 3 kwietnia 2019 r.

**Izba Administracji
Skarbowej w Katowicach**

2401-IWW2_.0921.4.2019.8
2401-19-075821

Pan
Adam Mierzwa
Naczelnik
Urzędu Skarbowego
w Tychach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art.46 ust.1 i art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Katowicach przekazuje wystąpienie pokontrolne z kontroli przeprowadzonej w trybie zwykłym w Urzędzie Skarbowym w Tychach w zakresie:

Dokonanie oceny działania organu w zakresie prawidłowości i terminowości dokonywania zwrotu podatku od towaru i usług.

Nazwa i adres kontrolowanej jednostki:

Urząd Skarbowy w Tychach
ul. Aleja Niepodległości 60, 43-100 Tychy

Kierownik kontrolowanej jednostki:

- Pani Ewa Langer – Naczelnik Urzędu Skarbowego od 01.11.1999 r. do 31.01.2018 r.
- Pan Adam Mierzwa – Naczelnik Urzędu Skarbowego od 01.02.2018 r.

Data i numer upoważnienia do przeprowadzenia czynności kontrolnych, data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych, wskazanie osób kontrolujących:

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach: od 04 luty do 08 marca 2019 r. przez pracowników Izby Administracji Skarbowej w Katowicach:

Krajowa Administracja
Skarbowa

na podstawie upoważnienia Nr 2401-IWW2.0921.4.2019.2 wydanego 30 stycznia 2019 r. przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach.
Kontrola została zarejestrowana w książce kontroli Urzędu Skarbowego w Tychach pod pozycją 1 (karta nr 40).

Zakres kontroli:

Dokonanie oceny działania organu w prawidłowości i terminowości dokonywania zwrotu podatku od towaru i usług.
Okres objęty postępowaniem kontrolnym od 01.01. do 30.06.2017 r..

(akta kontroli: poz. 1/1-3, 2/4).

USTALENIA STANU FAKTYCZNEGO

1. Informacje ogólne

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w oparciu o przepisy i polecenia wynikające z:

- ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tj. Dz.U. z 2017 r., poz. 201 ze zm.),
- ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tj. Dz.U. z 2017 r. poz. 1221 ze zm.),
- ustawy z dnia 2 lipca 2014 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tj. Dz.U. z 2017 r. poz. 2168zm.),
- rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 27 grudnia 2016 r. w sprawie wzorów deklaracji dla podatku od towarów i usług,
- wytycznych do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług, opracowanych przez Ministerstwo Finansów z marca 2016 r. (zwanym w dalszej części projektu Wytycznymi),
- zarządzenia Nr 40/2017 Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z dnia 10 marca 2017 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Skarbowego w Tychach
- komunikatu Nr 7/2016 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Tychach z dnia 09 czerwca 2016 r. w sprawie zasad postępowania z deklaracjami VAT z wykazaną nadwyżką podatku naliczonego nad należnym do zwrotu na rachunek bankowy bezpośrednimi nadwyżki podatku naliczonego nad należnym w podatku od towarów i usług,
- pisma nr 2401-IZZ.0321.115.2017.2 z dnia 20 czerwca 2017 r. Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach.

Ustaień w zakresie wynikającym z programu kontroli dokonano na podstawie informacji w formie oświadczeń złożonych przez Kierownika Działu (SKA) i Kierownika Działu (SER) oraz dokumentacji pozyskanej od niżej wymienionych komórek:

Od 01.03.2017 r.	Do 28.02.2017 r.
Pierwszy Dział Czynności Analitycznych i Sprawdzających oraz Wymiany Międzynarodowej (SKA1)	Drugi Samodzielny Referat Postępowań (PP-2)
Referat Identyfikacji i Weryfikacji Poprawności Rejestracji Podatników (SKI)	Referat Czynności Sprawdzających (OB4)
Referat Obsługi Bezpośredniej (SOB)	Referat Identyfikacji i Rejestracji Podatkowej oraz Przetwarzania Danych (OB23)
Dział Rachunkowości (SER)	Dział Obsługi Bezpośredniej (OB)
	Dział Rachunkowości (RP)

Na przedmiotową dokumentację składały się między innymi:

- deklaracje dla podatku od towarów i usług VAT -7,
- wnioski podatników o przyspieszenie terminu zwrotu podatku,
- zgłoszenia rejestracyjne VAT-R,
- analizy zasadności zwrotu VAT,
- karty potwierdzeń zwrotu,
- faktury zakupu środków trwałych,
- postanowienia o przeksięgowaniu zwrotów,
- wnioski o wpis do centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej (CEIDG-1),
- dokumenty NIP-1 i NIP-2,
- wtórniki wysłanych zleceń płatniczych,
- protokoły z czynności sprawdzających.

Zgodnie z art. 87 ust.1, ust.2, ust.5a, ust.6 ustawy o podatku od towarów i usług (zwanej dalej ustawą) przewidziano trzy terminy dokonania zwrotu nadwyżki podatku VAT naliczonego nad należnym:

- termin skrócony – 25 dni od dnia złożenia deklaracji na wniosek podatnika i po spełnieniu warunków, o których mowa w art.87 ust.6 ustawy;
- termin podstawowy – 60 dni od dnia złożenia deklaracji;
- termin przedłużony – 180 dni od dnia złożenia deklaracji; zwrot jest dokonywany w przypadku niewykazania żadnej sprzedaży i na umotywowany wniosek podatnika (brak podatku należnego, a występuje jedynie naliczony).

Jak wynika z § 5 Wytycznych oraz ze szczególnego trybu postępowania przedstawionego w Komunikacie Nr 7/2016 NUS, każdorazowo przed dokonaniem zwrotu powinny zostać przeprowadzone czynności analityczne w zakresie wykazanego zwrotu przez Drugi Samodzielny Referat Postępowań / Pierwszy Dział Czynności Analitycznych i Sprawdzających oraz Wymiany Informacji Międzynarodowej. Z przedmiotowych czynności należy sporządzić wydruk z podsystemu „Kontrola”. Informacje wynikające z Karty oceny zasadności zwrotu stanowią podstawę do zatwierdzenia zwrotu podatku przez osobę upoważnioną, wydania polecenia o konieczności dalszego sprawdzenia zwrotu w czynnościach sprawdzających lub kontroli podatkowej. Zwroty podatku VAT w kwocie:

- do 50.000 zł wymagają akceptacji Kierownika Referatu PP-2/ Kierownika Pierwszego Działu SKA1,
- do 100.000 zł wymagają akceptacji Z-cy Naczelnika,
- powyżej 100.000 zł wymagają osobistej akceptacji Naczelnika i kierującego właściwą komórką.

Dodatkowo w przypadku zwrotu przekraczającego kwotę 10.000 zł sporządza się kartę potwierdzeń zwrotu. Gdy zwrot przekracza kwotę 50.000 zł., karta potwierdzeń zwrotu powinna zostać potwierdzona przez pracowników poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu w zakresie danych niezbędnych do prawidłowego dokonania zwrotu. Zwrotu podatku VAT dokonują pracownicy Działu Rachunkowości na podstawie Karty oceny zasadności zwrotu

zawierającej pieczętki i podpisy uprawnionych do akceptacji osób, a w przypadku zwrotów powyżej 10.000 zł. również na podstawie Karty potwierdzeń zwrotu.

Metoda doboru oraz podanie próby spraw do kontroli

Z zestawienia 1397 (poz.7 do 1403) spraw, do kontroli wytypowano 34 sprawy dotyczące zwrotu podatku VAT w pierwszym półroczu 2017 r., wg następującego klucza:

- 25 dni – z pozycji od 60 - 67, 69-72, 74-84, 86-93 dotyczących tylko terminów 25 dniowych, do

kontroli wytypowano co czwartą pozycję począwszy od poz. 60 tj. 8 spraw,

- 180 dni – z pozycji od 1378 – 1403, dotyczące tylko terminów 180 dni, do kontroli wytypowano

co siódmą pozycję począwszy do poz. 1378 tj. 4 sprawy,

- 60 dni – z pozycji od 7 – 39, 41 -59, 94 -147 dotyczące tylko ustawowych 60 dniowych terminów, a zwrotu dokonywano w terminie od 2 do 40 dni od dnia złożenia deklaracji, do kontroli wytypowano co piątą sprawę począwszy od poz.7 tj. 22 sprawy.

2. Ustalenia szczegółowe

Opis skontrolowanych zagadnień

Czynności kontrolne miały na celu ustalenie:

- a) czy zwroty podatku VAT były dokonywane w terminach określonych w art. 87 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (ustawa o VAT);
- b) czy w przypadku złożenia przez podatnika wraz z deklaracją podatkową wniosku o zwrot podatku w terminie przyspieszonym, tj. w ciągu 25 dni od dnia złożenia deklaracji, zostały spełnione warunki o których mowa w art. 87 ust. 6 w/w ustawy;
- c) czy ewentualne przedłużenia terminu zwrotu VAT były uzasadnione (np. wystąpieniem okoliczności uzasadniających potrzebę weryfikacji zasadności zwrotu VAT);
- d) czy postanowienia w trybie art. 274b ustawy Ordynacja podatkowa w związku z art. 87 ust. 2 w/w ustawy były wydawane prawidłowo i terminowo;
- e) czy wystąpiły przypadki, w których stwierdzono przewlekłość w podejmowaniu czynności zmierzających do stwierdzenia zasadności zwrotu VAT (ustalenie, czy wystąpiły nieuzasadnione przerwy w prowadzeniu spraw np. przed rozpoczęciem kontroli podatkowej, czy były przestrzegane terminy do dokonania czynności sprawdzających, o których mowa w art. 125 ustawy Ordynacja podatkowa, itp.);

f) czy wystąpiły przypadki, w których nastąpiła wypłata odsetek od nieterminowych zwrotów podatku VAT, jeżeli tak - to jakie były przyczyny nieterminowych zwrotów;

g) czy dokumenty dotyczące zwrotu podatku VAT były wystawione zgodnie z Wytycznymi oraz uregulowaniami wewnętrznymi zawartymi w Komunikacie Nr 7 /2016 NUS.

Na podstawie 34 spraw poddanych kontroli ustalono, że:

Ad. a) i b)

- 8 przypadków dotyczyło deklaracji ze skróconym terminem zwrotu, tj. 25 dni,
- 22 przypadki dotyczyły deklaracji z podstawowym terminem zwrotu, tj. 60 dni,
- 4 przypadki dotyczyły deklaracji z przedłużonym terminem tj. 180 dni.

Termin 25 dni

W przypadku ośmiu spraw dotyczących sześciu podatników (NIP [REDAKTOWANE] IP [REDAKTOWANE]) dokonano zwrotu podatku VAT w przyspieszonym terminie na podstawie art.87 ust.6 ustawy. Zwrot podatku VAT w terminie 25 dni w każdym przypadku został zadeklarowany przez podatnika w deklaracji VAT i potwierdzony załączonym do deklaracji stosownym wnioskiem o przyspieszenie terminu zwrotu podatku VAT- ZT. Każdorazowo dokonanie zwrotu w trybie przyspieszonym, poprzedzone było przeprowadzeniem czynności sprawdzających udokumentowanych właściwym protokołem. Na podstawie sprawdzonej dokumentacji dotyczącej poszczególnych spraw, tj. protokołów z czynności sprawdzających, wydruków z podsystemu kontrola - zestawień danych z deklaracji, potwierdzeń wykonania przelewu, faktur, ewidencji obrotu opodatkowanego, ewidencji pozostałych zakupów, raportów fiskalnych, rejestru zakupu, historii rachunku podatnika, dokumentu potwierdzającego wewnątrzwspólnotową dostawę towarów ustalono, że dane zawarte w deklaracji VAT-7 są zgodne i potwierdzają spełnienie warunków, o których mowa w art.87 ust.6 ustawy VAT.

Dokonanie zwrotu nastąpiło z zachowaniem terminu.

Faktyczny zwrot pieniędzy na rachunek bankowy ważny do zwrotów nastąpił przelewem na 1 - 4 dni przed upływem terminu 25 dni.

(akta kontroli 6/64-72,99)

Termin 60 dni

W przypadku 22 podatników dokonano zwrotu podatku VAT w podstawowym terminie, tj. 60 dni na podstawie art. 87 ust.2 ustawy.

Dokonanie zwrotu podatku VAT wykazanego w 22 deklaracjach VAT 7 objętych kontrolą nastąpiło z zachowaniem terminu 60 dni. Faktyczny zwrot pieniędzy na rachunek bankowy nastąpił od 22 do 58 dni przed upływem ww. terminu.

Szczegółowa analiza w tym zakresie wykazała, że:

- w przypadku pięciu spraw [REDACTED]

[REDACTED] zwrotu dokonano na 23 do 45 dni przed ustawowym terminem; zgodnie z wyjaśnieniami przyjętymi od Kierownika SKA i Kierownika SER na przyspieszony termin zwrotu miały wpływ:

- brak minimalnego terminu zwrotu wynikającego z art.87 ustawy o VAT lub z wytycznych do organizacji prac urzędów skarbowych przekazanych do stosowania przez Departament Kontroli Celnej, Podatkowej i Kontroli Gier za pismem nr CP2.8620.19.2016 z dnia 31.03.2016 r.,
- orzeczenie ETS z dnia 25.10.2001 r. w sprawie C-78/00 o stosowaniu zasady neutralności, zgodnie z którą niedopuszczalne są ograniczenia co do terminu dokonania zwrotu,
- konieczność zachowania terminowej realizacji zadań w związku ze zbliżającym się okresem urlopowym,
- niskie kwoty zwrotu,
- ujęcie w informacji dotyczącej przewidywanych zwrotów VAT w danym dniu przesyłanej do IAS Katowice,
- niedopuszczenie do naruszenia dyscypliny finansów publicznych poprzez nieterminowe dokonanie zwrotów w związku ze spiętrzeniem zadań spowodowanych absencją urlopową;

(akta kontroli 6/10-63,75,80-82,85,99,100)

- zwroty dokonane na 22 do 58 dni przed upływem ustawowego terminu dotyczące 17 podatników, spowodowane były realizacją wytycznych zawartych w piśmie Nr 2401-IZZ.0321.115.2017.2 z dnia 20 czerwca 2017 r. Dyrektora IAS Katowice (w ślad za pismem Departamentu Poboru Podatków MF z dnia 19.07.2017 r. znak: DPP2.8102.1.2017 r.) , aby w przypadku podatników prowadzących działalność związaną z usługami budowlanymi, „...zwroty podatku VAT dokonywane były w miarę możliwości w terminie do 15 dni od wpływu deklaracji do Urzędu Skarbowego”.

W tym przypadku chodzi o działalność oznaczoną kodem PKD (Polska Klasyfikacja Działalności) o symbolach: F4110Z, F4120Z, F4211Z, F4212Z, F4213Z, F4221Z, F4222Z, F4291Z, F4299Z, F4311Z, F4312Z, F4313Z, F4321Z, F4322Z, F4329Z, F4331Z, F4332Z, F4333Z, F4339Z, F4391Z, F4399Z, F4334Z.

(akta kontroli 6/73,74,76-79,83,84,86-94,99,100)

Termin 180 dni

W przypadku czterech podatników dokonano zwrotu podatku VAT w przedłużonym Terminie, tj. 180 dni na podstawie art. 87 ust. 5a ustawy.

Dokonanie zwrotu podatku VAT wykazanego w 4 deklaracjach VAT- 7 objętych kontrolą nastąpiło z zachowaniem terminu 180 dni. Faktyczny zwrot pieniędzy na rachunek bankowy nastąpił od 1 do 88 dni przed upływem ww. terminu.

Szczegółowa analiza w tym zakresie wykazała, że:

- w przypadku trzech spraw [REDAKTOWANE] zwrotu dokonano odpowiednio na 1 i 2 dni przed ustawowym terminem;
- w przypadku jednej sprawy [REDAKTOWANE] 88 dni) - złożono dwie korekty do deklaracji podstawowej VAT- 7 z dnia 25.01.2017 r., co w konsekwencji spowodowało,

że

od dnia złożenia pierwotnej deklaracji do dnia zwrotu podatku VAT (29.06.2017 r.) upłynęło 154 dni.

(akta kontroli 6/95-98,100)

W przypadkach, w których na podstawie wyników analizy zasadności zwrotu VAT odstąpiono od przeprowadzenia czynności sprawdzających, kontrolujący dokonali weryfikacji danych wrażliwych, o których mowa w § 5 części II ust.3 pkt. 4 i 5 wytycznych do organizacji prac urzędów skarbowych przekazanych do stosowania przez Departament Kontroli Celnej, Podatkowej i Kontroli Gier za pismem nr CP2.8620.19.2016 z dnia 31.03.2016 r., w wyniku której stwierdzono, że:

- w okresie powyżej 12 miesięcy podatnik nie wykazał wyłącznie kwot nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do przeniesienia na następne okresy rozliczeniowe,
- deklarowanie przez podatnika nabycie środków trwałych w kwocie netto nie przekraczało wartości obrotów z 3 ostatnich okresów rozliczeniowych.

Ad. c) i d)

W toku kontroli nie stwierdzono przypadków przedłużenia terminu zwrotu podatku VAT.

Ad. e)

Kontrola nie wykazała przypadków dotyczących przewlekłego postępowania zmierzającego do stwierdzenia zasadności zwrotu VAT.

Ad. f)

W wyniku czynności sprawdzających ustalono, że wszystkie wypłaty zwrotu podatku były dokonywane w terminach, o których mowa w art 87 ust. 2, ust.5a, ust.6. ustawy, w związku z czym odsetek od nieterminowych zwrotów nie stwierdzono.

Ad. g)

Każdorazowo przed dokonaniem zwrotu były prowadzone czynności analityczne w zakresie wykazanego zwrotu przez Drugi Samodzielny Referat Postępowań / Pierwszy Dział Czynności Analitycznych i Sprawdzających oraz Wymiany Informacji Międzynarodowej.

Z przedmiotowych czynności sporządzano wydruki z podsystemu „Kontrola”. Na podstawie informacji wynikających z Karty oceny zasadności zwrotu, osoba uprawniona wydawała polecenia w zakresie dokonywania zwrotu lub przeprowadzenia czynności sprawdzających.

Wszystkie skontrolowane przypadki dotyczyły zwrotów podatku VAT w kwocie nie przekraczającej 50.000 zł. i były akceptowane przez Kierownika Referatu PP-2/ Kierownika Pierwszego Działu SKA1.

W sytuacji gdy, kwota zwrotu przekraczała 10.000 zł sporządzano Kartę potwierdzeń zwrotu zatwierdzoną przez Kierownika Działu SER i Kierownika Referatu SKI.

Wszystkie zwroty podatku VAT realizowane były przez pracowników Działu Rachunkowości na podstawie Karty oceny zasadności zwrotu zawierającej pieczętki i podpisy uprawnionych do akceptacji osób, a w przypadku zwrotów powyżej 10.000 zł. na podstawie Karty potwierdzeń zwrotu.

Powyższy tryb postępowania zbył zgodny z § 5 Wytycznych oraz zasadami postępowania przedstawionymi w Komunikacie Nr 7/2016 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Tychach.

3. Ocena stanu faktycznego

Biorąc pod uwagę zgromadzone w toku kontroli dowody oraz fakt, iż sposób postępowania w zakresie realizacji zadań dotyczących terminowości dokonywania zwrotu podatku od towarów i usług nie budził zastrzeżeń i był zgodny z obowiązującymi przepisami, działalność jednostki kontrolowanej w badanym obszarze oceniono **pozytywnie**.

4. Wnioski i polecenia pokontrolne

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w projekcie wystąpienia pokontrolnego, doręczonym dnia 21.03.2019 r., do którego Naczelnik Urzędu Skarbowego w Tychach nie wniósł zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 48 zarządzenia w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania kontroli wewnętrznej w komórkach organizacyjnych Izby Administracji Skarbowej w Katowicach, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej w Katowicach
Mariusz Gojny
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Otrzymują:

1. Pan Adam Mierzwa
Naczelnik Urzędu Skarbowego w Tychach – w wersji elektronicznej
2. IAS IWW2 a/a.